

Farář Augustin Navrátil, strýc Augustina Navrátila

Rozvětvená Augustinova rodina žila v jedné obci, takže kolem malého Augustina bylo hodně lidí, kteří ho vedli už od jeho mládí k práci, modlitbě, píli a pomoci bližním. Běžný život na venkově obnášel v té době hlavně tvrdou práci od rána až do večera. Ale nejen to, častokrát se doma sedávalo, a když byly dlouhé zimní večery, přicházely návštěvy a sousedé.²⁶

Z osob, které zcela jistě ovlivnily Augustila, za zmínku určitě stojí jeho strýc, farář v Bílé Lhotě, Augustin Navrátil, který se do obce Lutopecny také rád vracel za svou rodinou. Jedna z Augustinových dcer, Ludmila, vzpomíná na svého strýce, který k nim chodil na návštěvu. Učil děti náboženství a některé dokonce i připravoval na první svatě přijímání. Tolik ze vzpomínek rodiny kněze. Tento hluboce zbožný kněz napsal během svého života dvě knihy: Chvilky u nohou Matky Boží (1942) a Zjevení sv. Jana (1946).

Obecní kronika se o faráři Augustinovi nezmiňuje, jen pár místních občanů matně vzpomíná na zdejšího rodáka. V místní farní kronice není ani zápis o jeho studiu. Přesto je život faráře Navrátila spjat s obcí Lutopecny i s rodem Augustinovým, který žije od nepaměti v této obci.

Kněz Augustin Navrátil se narodil 21. března 1897²⁷ v Lutopecnách u Kroměříže. Žijící rodina si na strýce faráře moc nepamatuje. Ve farní kronice není zápis ani o jeho svěcení, ani o primici. Podařilo se však zjistit, že farář Navrátil byl podle kroniky obce Pavlovice u Přerova jejím kaplanem od roku 1923 do 29. září 1933, pak nastupuje jako duchovní správce farnosti Bílá Lhota u Olomouce. V této farnosti působil do roku 1957. Poté je ustanoven farářem v Drysicích u Vyškova, kde působil pouze dva roky, tj. cca do roku 1959.

Osobnost strýce mohla mít na Augustina vliv, neboť i on bojoval proti komunistickému režimu. V době pronásledování kněží a po vyhlášení „akce K“ roku 1950 pomohl právě farář Navrátil dvěma salesiánům, kteří žili na území jeho farnosti Bílá Lhota na Olomoucku. Byl to kněz Josef Planita²⁸ a koadjutor František Hlaváč.²⁹

---

²⁶ Srov. tamtéž.

²⁷ Syn Augustina Navrátila *14. 3. 1849, domkaře v Lutopecnách č.81 (syn Josefa Navrátila, výminkáře v L. a manželky Františky z rodu Václava Dřímala, pololánika v Bezměrově) a manželky Anežky *10. 11. 1858 (dcery Františka Řezníčka, hostinského v Kroměříži a manželky Františky z rodu Františka Večerky, pololánika v Měrůtkách), sezdání 7. 8. 1882, srov. dopis dcery Ludmily, 12. 2. 2015.

²⁸ P. Josef PLANITA * 17. 8. 1927, + 9.12. 2004. Rodák ze Starého Města u Frýdku. Salesiánem se stal v r. 1944. Brzy onemocněl na plicní TBC, léčil se dlouhodobě v různých sanatoriích. V té době studoval

„Mezi postiženými byl ale i salesián P. Planita, který se léčil na TBC. Ten vzal pana Hlaváče k sobě. Bydlel s ním nějaký čas u své sestry v Hrabí a pak na Mělníku ve farnosti Bílá Lhota, kde byl farářem P. Augustin Navrátil.

V době zatýkání salesiánů v letech 1956-58 se P. Planita dostal do vězení a pan Hlaváč se uchyluje na faru v Drysicích, kam byl přeložen P. Navrátil. Po návratu P. Planity z vězení se pan Hlaváč znovu přistěhoval do Mělníku“³⁰

Farář Augustin Navrátil pomáhal svým spolubratrům v nelehké době komunismu, kdy byla církev pod nátlakem a pronásledována. Neváhal poskytnout azyl nemocnému spolubratru Josefu Planitovi a jeho příteli Františku Hlaváčovi na faře v Bílé Lhotě. Na dalším svém působišti na faře v Drysicích, kam byl v roce 1957 přeložen, opět neváhá nabídnout zázemí bratru Hlaváčovi, když byl salesiánský kněz Planita uvězněn. Tento jeho skutek nezůstal bez povšimnutí vládnoucího režimu a farář Navrátil po zhruba dvou letech následoval kněze Planitu do vězení. Navrátil si odpykával trest ve věznici Mírov nejen za svou pomoc spolubratrům kněžím, ale i pro svou horlivost církvi, Bohu a lidem.³¹

Po dvou letech věznění na Mírově se kněz Augustin Navrátil vrátil zpět do své rodné farnosti Hradisko u Kroměříže, kde pobýval od roku 1961 na tamější faře. Nyní už ne farář, ale už pouze kněz Augustin Navrátil zde setrval na odpočinku, vypomáhal však s bohoslužbami a pravděpodobně zde dožil. Ještě za života nechal pro farní chrám Všetech svatých vybudovat nový Boží hrob.³²

Dne 18. července 1962 se konala ve farnosti slavnost svěcení nového zvonu, který má hlavní jméno blahoslavený Jan Sarkander a druhé jméno sv. Augustin. Toto

---

soukromě bohosloví. Tajně vysvěcen na kněze biskupem Trochou 10. prosince 1961. Jako invalidní důchodce byl 3 roky varhaníkem a kostelníkem na Sv. Kopečku u Olomouce, přitom vypomáhal v duchovní správě. Od r. 1977 až do své smrti byl farářem ve Velké nad Veličkou. V letech 1954 - 1969 žil společně s koadjutorem Fr. Hlaváčem. Formovaný svou dlouholetou nemocí vyzařoval do svého okolí klid a vyrovnanost. Byl citlivý k bolesti druhých, obětavý vyhovět bližním, farníkům i spolubratřím. Očekává vzkříšení v kněžském hrobě ve Velké n. Veličkou. Srov. *Nekrolog spolubratří salesiánské provincie sv. Jana Boska do roku 2000*, Praha, 2000. Srovnej též TOPINKA, Josef. *Knih naděje, díl druhý*, Salesiánská provincie Praha, 1995, s. 51.

²⁹ František HLAVÁČ (14. 8. 1903 – 16. 6. 1970), koadjutor. Narozen v Bojanovicích u Klatov, pohřben v Cizkrajově u Slavonic na jižní Moravě. Dožil se 67 let. V roce 1922 odjel do Itálie studovat zároveň se Slováky. Patří mezi nejprvnější české salesiánské pionýry. Pro nemoc se nestal knězem, ale koadjutorem. Byl pomocníkem P. Ignáce Stuchlého v Perose, kde vyučoval české aspiranty matematiku. Později, ve Fryštáku a v Ostravě, byl redaktorem českého Salesiánského věstníku. Povahově tichý, vždy laskavý, trochu trémista, v práci neúnavně houževnatý. Od mládí trpěl záduchou. Jeho zbožnost byla opravdová a hluboká. Srov. *Nekrolog spolubratří salesiánské provincie sv. Jana Boska do roku 2000*, Praha, 2000. Srov. též TOPINKA, Josef. *Knih naděje, díl druhý*, Salesiánská provincie Praha, 1995, s. 51.

³⁰ Seminární práce Pan František Hlaváč, český salesiánský pionýr. Autor Ing. Michal Svoboda, Teologická fakulta, Jihočeská univerzita. 2001 – 2002.

³¹ Srov. Kronika farnosti Hradisko u Kroměříže, str. 188.

³² Srov. tamtéž, str. 188.

druhé jméno připomíná nejen významného světce a učitele církve, ale také místního rodáka faráře Augustina Navrátila a důvody jsou tyto: „*Aby se světec přimlouval za obrácení hříšníků. Avšak také na památku P. Augustina Navrátila...prvního kampanologa naší drahé arcidiecese a jeho bratra Josefa Navrátila, řídícího učitele v Hradisku, výborného ředitele kůru a varhaníka.*“³³ Augustin Navrátil byl v té době farářem v Bílé Lhotě u Litovle a byl slavnosti přítomen.³⁴

Kněz Augustin zemřel 25. září 1964. Byl ovšem pohřben nikoli na hřbitově v Hradisku, ale na městském hřbitově v Kroměříži. Více informací se o něm nepodařilo zjistit. Pamětníci, kteří faráře Navrátila zažili, již rovněž zemřeli. Starší žijící občané Lutopecen si na něj již nevzpomínají.

Podle zpráv z farní kroniky musel P. Augustin Navrátil hodně znamenat pro svou rodnou farnost, která ho měla v lásce a ve velkém obdivu. Lidé na Hané jsou hrdí na své předky a hlavně na ty, kteří ve svém životě něco dokázali nebo se jinak zapsali do života a srdcí lidí mnoha generací. Škoda, že nežijí pamětníci, kteří by nám o faráři Navrátilovi pověděli více. Je s podivem, že když tento výjimečný kněz zemřel, není žádná zmínka o jeho úmrtí a pohřbu ve farní kronice, dokonce tu není ani žádná jeho fotografie. Jediná velká vzpomínka na faráře Navrátila zůstala doposud, a to je Boží hrob ve farním kostele a zvon, který se několikrát za den ozývá z věže farního kostela v Hradisku.

Je možné, že už ani místní lidé a farníci nevědí, že zvon nese dvě jména a to druhé je jméno místního rodáka a velikána, faráře Augustina Navrátila. Bylo však nutné osobnost kněze zmínit, protože jeho skutky měly na Augustina vliv. Tuto skutečnost byla potvrzena i jeho dcerou Pavlou.

---

³³ Tamtéž, str. 103.

³⁴ Srov. tamtéž, str. 103.